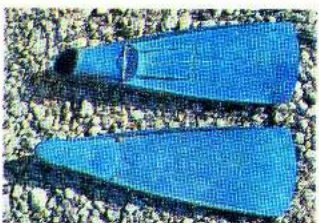

PENJANJE

G. PERKUČIN

PERAJE za brzinsko natjecanje (gore) i za podvodno sportske aktivnosti (dolje)

B. PERMAN

D. PERIŠIĆ

bito se cijeni prvenstveni uspon, tj. p.u. smjerom koji još nitko nije prošao.

penjačko kladivo → čekić

penjalica → stezaljka

penjanje, alpinizam: uspon u stijeni; gl. alpinistička djelatnost, provodi se na terenima gdje se pri usponu penjač mora služiti i rukama. Uspon se sastoji od tri etape: pristupa stijeni ili planini, ulaza i uspona te silaza. Postoji slobodno i umjetno penjanje, penjački silaz te prvenstveni usponi. Osiguravanje penjača pri penjanju u težim usponima postiže se penjačkim užetom koje se pričvrsti o klin u stijeni ili ga penjački partner, smješten na osiguravalištu, drži rukama; osigurava se popuštanjem ili pritezanjem užeta, pri čemu se koriste stezaljke. Osiguravanje pri penjanju može biti neposredno, statičko, dinamičko, tekuće i samoosiguravanje.

Peoni, Planinarsko društvo, osn. 1961 u Skoplju; njegova speleološka grupa obavlja istraživanja u SRM.

peraja, 1) jedrenje: vertikalna ploča (profilirana ili ravna) ugrađena na sredini dna jedrilice radi smanjenja zanošenja u jedrenju; p. na jahtama nosi balast, na čamcima je najčešće pomična; katkad se par p. ugrađuje bočno, simetrično na uzdužnicu, pri čemu su p. obično nagnute. Pomična p. (engl. centreboard) je okretna ili utična p. na sredini čamca; podiže se i spušta u nepropusnom uskom sanduku koji seže najčešće do palube čamca; 2) plivanje i podvodne sp. aktivnosti: rekvizit od gume ili plastične mase koji služi za brže kretanje vodom plivačima i ronionicima. Sastoji se od papuče u koju se stavlja stopalo i lopatice u obliku lepeze. P. se primjenjuje u podvodnom sp. ribolovu, disciplinama plivanja s perajama u bazenu, plivanju s perajama na duge staze u slobodnim vodama i orijentacionom ronjenju. Održavaju se i natjecanja u plivanju monoperajom, tj. perajom na kojoj postoje papuče za oba stopala.

Perazić, Jasmina (1960), reprezentativka u košarci, članica KK Vojvodina (Novi Sad), a zatim KK Voždovac (Beograd), zaslužna sportašica Jugoslavije, članica ekipe koja je na OI 1980 osvojila brončanu medalju.

Pereković, Mato (1926), profesor, predsjednik Gradskog odbora Sindikata radnika u odgoju, obrazovanju, kulturi i znanosti u Zagrebu. U mladim danima bavio se nogometom, kuglanjem, streljaštvom i planinarenjem. Bio je organizator i jedan od osnivača sp. društava, sekcija i klubova u Glini, Ivancu, Kamenici, Hlebinama, Koprivnici, Vrbovcu, Remetincu i Novom Zagrebu. Preko 10 god. bio je član Saveza za fizičku kulturu Zagreba i Sekcije za fizičku kulturu Gradske konferencije SSRN Zagreba; član je Općinskog saveza za fizičku kulturu Novi Zagreb. Uz brojne nagrade i priznanja, dobitnik je Majske nagrade Republičkog sekretarijata za prosvjetu i fizičku kulturu SRH (1970).

Perenčević, Jovan (1894-1968), advokat, sudac; sok. funkcionar, pretežno u bos. gradovima, inicijator kulturno-prosvjetnog rada, higijenskog odgoja, izgradnje sok. domova (naročito onog u Banjoj Luci), prednjačkih tečajeva i župskih sletova.

Perić, Svetozar (1917), sudac nogometni trener. Igrao za NK Osvit (Šibenik), HAŠK i NK Dinamo (Zagreb); kao trener djelovao u Zagrebu i Bjelovaru.

Perić, Bogoslav (1947), tehničar; rukometni reprezentativac sa 27 nastupa, član RK Dinamo (Pančevo), zaslužni sportaš Jugoslavije. Na PS 1974 član ekipe koja je osvojila brončanu medalju.

Perillat, Guy (1940), franc. reprezentativac u alpskim disciplinama skijanja; prvi na PS 1960 u kombinaciji, treći u spustu; prvi 1966 u veleslalomu; drugi 1962 i 1966 u slalomu; drugi na OI 1968 u spustu i treći 1964.

periodizacija sportskog treninga, vremensko programiranje procesa treninga; osnova za planiranje sp. treninga, koju sačinjavaju objektivne promjene u sadržaju i strukturi treniranja procesa po periodima. U toku god. najčešće se primjenjuje godišnji ciklus treninga s jednim pripremnim, osnovnim i prelaznim periodom treninga ili tzv. dvojni ciklus sa 5 perioda (pripremi, osnovni, pripremi, osnovni, prelazni).

periodonik (grč.), počasna titula atletu koji je u jednoj od četiri klasične discipline uzastopce pobijedio na antičkim igrama u Olimpiji, Delfima, Nemeji i na Istamu.

Periša, Branko (1919), društveno-politički i sp. radnik, nosilac Partizanske spomenice 1941. Prvi predsjednik NK Kvarner (Rijeka), od 1964 predsjednik KK Zadar, 1972 predsjednik Lige odbora Košarkaškog saveza Jugoslavije, 1976-78 predsjednik Koordinacionog odbora Udruženja saveznih košarkaških liga i član Predsjedništva Košarkaškog saveza Jugoslavije. Dobitnik Trofeja Saveza za fizičku kulturu Hrvatske (1974).

Perišić, Dorde (1941), dipl. pravnik; reprezentativac u vaterpolu sa 152 nastupa, član VK Primorac (Kotor) i JVK Partizan (Beograd), zaslužni sportaš Jugoslavije, generalni sekretar SFRJ (od 1978). Sudjelovao na PE 1966 u Utrechtu (III mjesto); na PS 1973 u Beogradu (III), te na OI 1968 u Ciudad México (I) i 1972 u Münchenu (V).

Perkušić, Gordana (1962), reprezentativka u stolnom tenisu; zaslužna sportašica Jugoslavije. Članica STK Proleter (Čoka), od 1979 STK Vojvodina (Novi Sad). Druga na PE 1980 u pojedinačnom natjecanju, treća na PS 1979 u igri parova (s Eržebet Palatinuš); prva na međ. prvenstvima ČSSR i Mađarske 1979 u pojedinačnom natjecanju.

Perli, Gustav Benda (1921-42), stolnotenisač, jedan od osnivača Bjelovarskog table tenisa kluba (BTTC); poginuo u NOR; u spomen na prvoborcu i revolucionaru, u Bjelovaru se od 1960 održava »Memorijal Gustava Perla-Bende« na kojem nastupaju stolteniski veterani.

Perlić, Nikola (1912), nogometni reprezentativac sa 8 nastupa, član GŠK Marsonija (Slavonski Brod), a zatim SK Jugoslavija (Beograd); 1938-40 igrao u Francuskoj. Poslije Oslobođenja djelovao kao trener i funkcionar u Borovu i Vukovaru.

Perman, Biserka (1955), reprezentativka u kuglanju, članica KK Rijeka, zaslužna sportašica Jugoslavije. Na PJ 1982 i 1983 osvojila prvo mjesto u pojedinačnoj konkurenciji. S klubom osvojila prvo mjesto na PJ 1980-83, a 1982 drugo mjesto u Kupu evr. prvaka. Sudjelovala u ekipi koja je na omladinskom PE 1975 osvojila prvo, a 1977 treće mjesto. Na PS 1980 zajedno sa S. Krištof osvojila zlatnu medalju u parovima. Zlatnu medalju u pojedinačnoj i ekipnoj konkurenciji osvojila je na PS 1982. Prema anketi »Sportskih novosti« proglašena je za najbolju sportašicu Jugoslavije 1982.

pero kategorija, težinska kategorija boksača od 54 do 57 kg (profesionalci po propisima EBU i WBC od 53,524 do 57,153 kg); službeno uvedena 1880; borbe za PS počele su 1891 (profesionalci), odn. 1974 (amateri), na OI 1904, za PE 1925 (amateri).

Perović, Milan (1885-1913), nastavnik gimnastike; prednjak Gimnastičkog društva u Kragujevcu i u gimnastičkim organizacijama